

แนวปฏิบัติที่ดี ด้านปรีชา : วิถีที่ 1 สืบสาน สืบต่อ ต่อยอด

แนวปฏิบัติที่ดีเรื่อง : เทคนิคการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลงานทางวิชาการ

1. พระมหาอรุณ ปญฺญารุโณ 2. ดร.เกษภา ผาทอง 3. ดร.กัญจิรา วิจิตรวิษรธาภิษ 4. ศศ.ดร.สุกิจ ชัยมุสิก
5. ดร.สมภพ ระจับทุภย์ 6. ดร.ฐาภูร หอมกลิ่น 7. ดร.นภารัตน์ กิตติธัตถนวมงคล 8. อาจารย์ ธนชัย สามล

ประวัติหน่วยงาน/ส่วนงาน:

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ได้เปิดทำการเรียนการสอนเมื่อปี พ.ศ.2513 มีการเรียนการสอนเฉพาะสาขาวิชาสังคมวิทยา พ.ศ.2534 ได้ปรับปรุงหลักสูตรโดยนำเอาวิชาการทางด้านมานุษยวิทยา เข้ามารวมกับสาขาวิชา สังคมวิทยา ไปชื่อสาขาใหม่ว่า “สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา” พ.ศ.2543 ได้เปิดสาขาวิชาขึ้นใหม่อีกหนึ่งสาขา คือ “สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง” ซึ่งอยู่ในภาควิชารัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ และปี พ.ศ.2564 ได้เปิดทำการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งหมด 2 หลักสูตร ได้แก่ (1) หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุงใหม่ 2564) (2) หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรใหม่ 2564)

ที่มาและความสำคัญ

สมรรถนะตั้งต้นของความสามารถในการผลิตผลงานทางวิชาการ เริ่มที่การเข้าถึงความจริงที่แท้จริง ระหว่างปรากฏการณ์ภายนอกกับภาวะรับรู้ และสรุปเป็นความเชื่อในความจริงอันเริ่มต้นจากปัจจัยนำเข้า (Input) ก่อนที่ถูกรับผ่านกระบวนการคิด (Process) เกิดเป็นผลผลิต (Output) นำมาซึ่งการกลั่นกรองด้วยความคิดเชิงเหตุผล (Rational Thinking) เป็นฐานรากของการคิดเชิงปรัชญา จนกระทั่งการวิเคราะห์นำเข้าสู่การสังเคราะห์ (Analysis to Synthesis) ที่จะนำมาใช้แสวงหาข้อมูล ประเมินค่าหาข้อสรุป ตกผลึกเป็นองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน โดยการแสวงหาความรู้ความจริงของมนุษย์ได้มีวิวัฒนาการต่อเนื่องกันมาอย่างยาวนาน โดยแต่ละบุคคลมีความเป็นปัจเจก (คิดไม่เหมือนกัน) นักวิชาการจึงมีการรวมกลุ่มกำหนดกรอบและกระบวนการอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน มีการดำเนินการที่สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ทุกขั้นตอน การที่จะฉีกแนวแต่อยู่ภายใต้กรอบเป็นความคิดที่ท้าทาย ถือเป็นการพัฒนาองค์ความรู้เดิมจากสิ่งที่มีอยู่ให้เป็นองค์ความรู้ใหม่ (New knowledge) หรือเป็นเทคนิคใหม่ เป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญมาก เพราะสถานการณ์ปัจจุบันอัตราการแข่งขันสูงมาก การที่จะนอนรอโอกาสและก้าวเดินอย่างช้าๆ อาจจะไม่ทันโลกของความเปลี่ยนแปลง การที่จะฉีกแนว สร้างทางลัดทางวิชาการและได้ผลงานที่ดี มีความก้าวหน้าและมีควมทันสมัย การกำหนดปัจจัยนำเข้าที่จริงเป็นสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเสมือนการเตรียมวัตถุดิบที่มีคุณภาพเข้าสู่การผลิตสินค้าที่ดีได้มาตรฐาน ซึ่งแนวทางการที่จำเป็นจะต้องมีปัจจัยนำเข้าที่ดี บุคคลผู้เกี่ยวข้องต้องสิ่งที่มีอยู่ให้เกิดเป็นความรู้ความจริงและเป็นองค์ความรู้ใหม่โดยปราศจากอคติได้ ย่อมหลุดพ้นจากกับดักทางวิชาการงานทางวิชาการโดยส่วนมากยังเป็นความพยายามทำตามกรอบแนวทางของกลุ่มผู้ประกอบให้ยึดถือปฏิบัติ มาสร้างเป็นผลงานทางวิชาการ แต่การจะสร้างและผลิตผลงานทางวิชาการอย่างไรให้รวดเร็วและเข้าถึงองค์ความรู้ที่เจาะลึกแต่มีวิธีการง่าย ๆ ต้องยึดสร้างสละสลวยคือวิสัยทัศน์ความเชื่อความจริงได้นั้น

“เทคนิคการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลงานทางวิชาการ” เล่มนี้ เป็นหนึ่งแนวทางสำคัญในการจุดประกายประกาย กระตุ้นแนวความคิด (Concept) สร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์และผลิตผลงานทางวิชาการจากเรื่องดูยากให้เข้าใจด้วยกระบวนการแบบง่าย ๆ สำหรับบุคลากรสายวิชาการ นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจในด้านวิชาการ ทั้งมือใหม่และเก่า เพื่อนำไปทดลอง ขยายผลต่อยอด และพัฒนา เพื่อยกกระดับองค์ความรู้จากนามธรรมสู่รูปธรรมเห็นผลเชิงประจักษ์นิยม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มสมรรถนะตั้งต้นของความสามารถในการผลิตผลงานทางวิชาการ
2. เพื่อการเข้าถึงความจริงที่แท้จริง ระหว่างปรากฏการณ์ภายนอกกับภาวะรับรู้ และสรุปเป็นความเชื่อในความจริงตกผลึกเป็นองค์ความรู้ใหม่
3. เพื่อให้ผู้ใคร่แสวงหาความรู้เข้าไปช่วยประโชยน์ทางวิชาการได้จริง เป็นยอดมนุษย์ทางวิชาการ

“องค์ความรู้ ความจริง ที่มีอยู่ ประการใด ก็ได้ค่า หากเราผ่านทั้งหลายไม่นำมาปฏิบัติ”

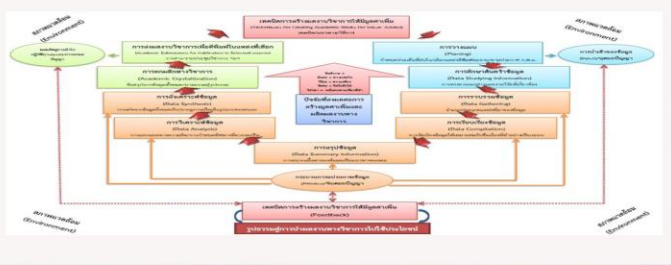
แนวทางการดำเนินการตามหลัก PDCA

ผลงานทางวิชาการเป็นเอกสารหรือหลักฐานที่จัดทำ ขึ้นจากความรู้ความสามารถทักษะและประสบการณ์ของผู้จัดทำ โดยการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย และได้นำไปใช้ในโอกาสแก้ปัญหา หรือพัฒนางานในหน้าที่จนเกิดผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ เอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ โดยอาศัยผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย เอกสารคำสอน บทความทางวิชาการ ตำรา หนังสือ งานวิจัย ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น และงานแปล เป็นต้น ผลงานเหล่านี้ถือว่าเป็นงานเขียนหรือเรียบเรียงของเหล่านักวิชาการ ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนบ้าง การเผยแพร่องค์ความรู้หรือแนวคิดทางวิชาการของตนเองบ้าง นับว่าเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางวิชาการให้ดียิ่งขึ้นขึ้นไปอย่างไรก็ดีผลงานทางวิชาการที่ผู้แต่งสามารถผลิตได้ง่ายและนิยมเผยแพร่กันมากอยู่ในรูปของบทความ (Article) เป็นรูปแบบการเขียนประเภทที่ต้องการสื่อความรู้สึก/ความคิดเห็น โดยเนื้อหาที่นำเสนอได้มาจากข้อมูลจริงไม่ใช่เรื่องแต่งหรือคิดขึ้นจากจินตนาการและมีลักษณะข้อเขียนขนาดสั้น

ผลการดำเนินงาน

“เทคนิคการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลงานทางวิชาการ” เป็นแนวทางหนึ่งในการชี้แนะ ชี้นำแนวทาง และวิธีปฏิบัติ ในการการสร้างผลงานทางวิชาการ ด้วยวิธีการง่ายๆ ทั้งนี้ ด้วยองค์ความรู้ของผู้เขียนหนังสือ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านวิชาการมาพอสมควร จนได้รับการยอมรับในเรื่องของการสร้างสรรค์และผลิตผลงานทางวิชาการอย่างกว้างขวาง ผลงานเรื่องนี้จึงเป็นผลงานที่ทรงคุณค่าแก่นักการนำไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทในการผลิตบุคลากรของประเทศที่มีความรู้ความสามารถเพื่อไปพัฒนาประเทศ โดยมีภารกิจหลัก 4 ประการ คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการทางวิชาการ และด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยจะทำหน้าที่ 4 ประการนี้ ได้สมบูรณ์มากน้อยเพียงใด ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการบริหารและบุคลากรของมหาวิทยาลัย

ประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ

คณาจารย์ที่จะเลือกสมัครรับประกาศนียบัตรทางวิชาการและขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ (Academic Excellency) ยังคงเป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย อีกทั้งหนึ่งด้วย ดัชนีชี้วัดความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยที่สำคัญตัวหนึ่ง คือ ตำแหน่งทางวิชาการที่อาจารย์มหาวิทยาลัยได้รับซึ่งประกอบด้วย ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์

